

DOA.001.9.2024

Łomża, dnia *07* 03.2024 r.

Sz. Pan
Wiesław Tadeusz Grzymała
Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wniosek

Na podstawie art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Łomży za 2023 rok celem przyjęcia przez Radę na najbliższej sesji Rady Miejskiej Łomży.

Z poważaniem

Z up. Prezydenta Miasta
Andrzej Stypulkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY
za 2023 rok**

Łomża, marzec 2024 r.

Spis treści

Wstęp.....	4
I. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży	4
1. Struktura organizacyjna– stan na 31 grudnia 2023 r.	4
2. Zadania z zakresu pomocy społecznej	5
3. Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	5
II. Pomoc środowiskowa	7
1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej	7
2. Świadczenia pieniężne	8
2.1 Zasiłek stały	8
2.2 Zasiłek okresowy	9
2.3. Zasiłek celowy	9
2.4 Miejski program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków	10
2.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.....	10
3. Świadczenia niepieniężne	10
3.1 Udzielanie schronienia w noclegowni i ogrzewalni	10
3.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania	11
3.3 Zapewnienie posiłku	12
3.4 Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi w Rodzinnych Domach Pomocy	13
3.5 Kierowanie osób do domów pomocy społecznej.	14
3.6 Składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	14
3.7 Mieszkania chronione	15
3.8 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	16
3.9 Praca socjalna, zawieranie kontraktów socjalnych	17
4. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	18
5. Nieodpłatna pomoc prawna, udzielanie informacji o prawach, uprawnieniach	18
6. Program pomocy żywnościowej FE PŻ	19
7. Kierowanie do wsparcia rzeczowego Caritas.....	19
III. Działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej.....	20
1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Centrum Wspierania Rodziny	20
2. Procedura Niebieskie Karty	20
3. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny.....	21
4. Program korekcyjno-edukacyjny.....	21
IV. Pomoc osobom w starszym wieku, z niepełnosprawnościami	22
1. Klub Senior +	22
2. Dzienny Dom Senior +.....	23
3. „Korpus Wsparcia Seniorów”	24
4. „Opieka wytchnieniowa”	26
5. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	26
V. Wspieranie rodziny.....	27
1. Rodzinna piecza zastępcza.	27
2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	29
3. Procedura odebrania dziecka	30
VI. Świadczenia rodzinne i dodatki dla gospodarstw domowych	30
1. Świadczenia rodzinne, dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.....	30

1.1. Świadczenie wychowawcze.....	31
1.2. Zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna	31
1.4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	32
1.5. Składki z tytułu ubezpieczenia społecznego	32
1.6. Składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych.....	32
1.7. Becikowe	32
1.8. Stypendia szkolne.....	33
2. Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.....	33
2.1. Dodatek gazowy	33
2.2. Dodatek węglowy.....	34
2.3. Dodatki dla gospodarstw domowych inne źródła ciepła i podmioty wrażliwe	34
2.4. Dodatek elektryczny	34
VII. Pomoc cudzoziemcom	35
1. Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych.....	35
2. Status uchodźcy, ochrona uzupełniająca.....	35
VIII. Fundusz Pomocy dla Ukrainy	35
1. Świadczenie jednorazowe obywatelom Ukrainy /300 zł./.....	35
2. Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy /40 zł./	36
3. Inne świadczenia z Funduszu Pomocy dla Ukrainy.....	36
IX. Pozostałe zadania	37
1. Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.....	37
2. Karta Polaka	38
X. Wolontariat, współpraca z organizacjami	38
1. Program wolontarystyczny.....	38
2. Współpraca z organizacjami.....	39
Podsumowanie	40

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art.2.1)¹. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadającym godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

I. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży

1. Struktura organizacyjna- stan na 31 grudnia 2023 r.

- Dyrektor – 1 osoba,
- Z-ca Dyrektora – 1 osoba,
- Radca prawny – 1 osoba,
- Dział Księgowo-Finansowy – 7 osób,
- Dział Organizacyjno-Administracyjny – 8osób,
- Dział Pracy Środowiskowej – 30 osób,
- Dział Świadczeń Środowiskowych – 3 osoby,
- Dział Usług Opiekuńczych – 53 osoby, w tym 51 opiekunek,
- Samodzielne stanowisko pracy: koordynator ds. komputeryzacji - 1 osoba,
- Pomoc techniczna - 1 osoba,
- Dział Świadczeń Rodzinnych – 11 osób,
- Klub Seniora – 4 osoby,
- Dzienny Dom Senior+ – 7 osób,
- Noclegownia dla bezdomnych – 5 osób,
- Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 4 osoby,

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej Dz. U z 2023 r. poz.901 ze zm.

2. Zadania z zakresu pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej należące do kompetencji gminy i powiatu. Nadzór merytoryczny nad działalnością MOPS sprawuje Prezydent Miasta Łomża.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń; praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

3. Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

W 2023 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w szkoleniach, spotkaniach i konferencjach w zakresie doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji z obszaru pomocy społecznej:

1. Szkolenie „Co to jest supervizja i jak pomaga w realizacji zadań jednostek operacyjnych szeroko rozumianej pomocy i wsparcia oraz pracy socjalnej?” – 1 osoba,
2. Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw – 2 osoby,
3. Konferencja „Programy Funduszu Solidarnościowego jako narzędzie funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w województwie podlaskim” – 5 osób,
4. Dokumentacja pracownicza wzory po zmianach w nowym Kodeksie pracy 2023 – 1 osoba,
5. Nowelizacja Ustawy o Pomocy Społecznej w 2023 r. – 1 osoba,

6. Konferencja „Wokół przemocy, krzywdzenia, traumy...” – 1 osoba,
7. System obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PEFRON – szkolenie stacjonarne podst. dla PCPR – 2 osoby,
8. Szkolenie „Tworzenie Lokalnych Planów Deinstytucjonalnych Usług Społecznych (LPDI)” – 3 osoby,
9. Szkolenie „Przemoc wobec starszych” – 12 osób,
10. Seminarium „Przemoc domowa – nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 2023 r.” -3 osoby,
11. Szkolenie „Identyfikacja symptomów przemocy wobec dziecka i sygnałów ze środowiska rodzinnego, interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci” – 26 osób,
12. Konferencja „Zdrowie psychiczne – powszechnym prawem człowieka” – uczestniczyły 2 osoby,
13. Webinar „Spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD)” – 1 osoba,
14. Seminarium upowszechniające Standard Asystencji osobistej Osoby z Niepełnosprawnością - 5 osób,
15. Webinar „FASD – perspektywa psychologa” – 1 osoba,
16. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych – uczestniczyła 1 osoba,
17. Webinar „FASD. Co nowego” – 1 osoba,
18. Konferencja „Wspólne wyzwania, różnorodne podejście w terapii uzależnień” – 1 osoba,
19. Konferencja „Odpowiedzialni Społecznie II” – 1 osoba,
20. „NOWOŚĆ! Ustawa z dnia 09 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Funkcjonalność KRPA i ZI z naciskiem na przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu” – 3 osoby,
21. „Jak zachować się gdy petent nagrywa urzędnika podczas wykonywania czynności służbowych? - przeciwdziałanie przemocy” – 3 osoby.

II. Pomoc środowiskowa

1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Podstawą przyznawania świadczeń pieniężnych jest spełnienie kryterium dochodowego, oraz wystąpienie przynajmniej jednej z okoliczności, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe wynosiło w 2023 roku dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600 zł. Udzielenie świadczeń niepieniężnych nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, a jedynie od wystąpienia okoliczności faktycznie uzasadniających przyznanie danej pomocy. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej dla osób potrzebujących wsparcia.

W 2023 roku przyznano decyzją pomoc z MOPS dla 1 412 osób.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną 1 114 rodzin /2 235 osób w rodzinie/.

Powodem korzystania z pomocy społecznej było wystąpienie równocześnie kilku przesłanek:

- ubóstwo – 707 rodzin,
- bezrobocie – 292 rodziny,
- bezdomność – 27 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 21 rodzin, w tym 16 rodzin wielodzietnych,
- niepełnosprawność – 432 rodziny,
- długotrwała choroba – 389 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 96 rodzin w tym: rodziny niepełne – 81, rodziny wielodzietne – 42,
- alkoholizm – 21 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 18 rodzin,
- sytuacja kryzysowa – 53 rodziny,
- przemoc w rodzinie – 146 rodzin,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą – 11 rodzin.

Miejsce zamieszkania klientów pomocy społecznej:

- mieszkania spółdzielni mieszkaniowej – 497 rodzin,
- mieszkania komunalne – 251 rodzin,
- domy jednorodzinne – 139 rodzin,
- wynajęte – 227 rodzin.

Wykształcenie:

- mniej niż podstawowe, specjalne – 41,
- podstawowe, gimnazjalne – 402,
- zawodowe – 313,
- średnie – 260,
- wyższe – 98.

Główne źródło utrzymania klientów MOPS:

- zasiłki z pomocy społecznej – 419 rodzin,
- renta lub emerytura – 329 rodzin,
- świadczenia rodzinne, alimenty – 189 rodzin,
- wynagrodzenie za pracę – 166 rodzin,
- zasiłek z PUP – 11 rodzin.

2. Świadczenia pieniężne

2.1 Zasiłek stały

Zasiłek stały jest świadczeniem pieniężnym, przyznawanym osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W 2023 r. wypłacono 2 383 świadczenia, skorzystało 240 osób, w tym:

- osoby samotnie gospodarujące – 217 osób,
- pozostające w rodzinie – 23 osoby.

Opłacone zostały składki na ubezpieczenie zdrowotne za 219 osób pobierających zasiłek stały. W 2023 r. wydatkowano kwotę 1 325 779, 09 zł.

2.2 Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Główne powody przyznawania zasiłku okresowego to:

- bezrobocie – 195 rodzin,
- długotrwała choroba – 40 rodzin,
- niepełnosprawność – 36 rodzin,
- inne powody – 55 rodzin.

Z zasiłków okresowych skorzystało 326 rodzin, wypłacono 1 488 świadczeń. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 440,40 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 5 miesięcy.

W 2023 r. na zasiłki okresowe wydatkowano kwotę 655 324,78 zł.

2.3. Zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

W 2023 r. z zasiłków celowych skorzystało 773 rodziny.

Przyznano decyzją pomoc dla 773 osób na kwotę 464 733,16 zł, w tym:

- zasiłki specjalne dla 106 osób – 226 świadczenia,
- usługi pogrzebowe (w tym garderoba zmarłego i dzierżawa miejsca na cmentarzu, transport) w łącznej kwocie 11 568,65 zł.
- zasiłki celowe na opał w kwocie 70 429,07 zł.
- zasiłki celowe z programu osłonowego na zakup leków w kwocie 136 167,02 zł.
- zasiłek celowy na zapewnienie transportu sanitarnego w kwocie 4 589 zł.

2.4 Miejski program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków

Celem Miejskiego Programu osłonowego w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża na lata 2021-2023 jest wsparcie finansowe osób przewlekle chorych i osób niepełnosprawnych, którzy ponoszą koszty w związku z zakupem leków zleconych przez lekarza. Pomoc przysługuje jeżeli miesięczne wydatki na zakup leków przekroczyły kwotę 70 zł, a dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 200% kryterium dochodowego określonego odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z zasiłków celowych z programu osłonowego na zakup leków skorzystało 135 osób, wydatkowano kwotę 136 167,02 zł.

2.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Osobom, które zgłosiły się o pomoc MOPS z powodu trudności po wyjściu z zakładu karnego udzielana była praca socjalna, przekazywano informacje dotyczące możliwości wsparcia PUP, CIS, Caritas, noclegowni, nieodpłatnej pomocy prawnej. Z pomocy w formie zasiłków okresowych i celowych skorzystało 18 rodzin (29 osób w rodzinach).

3. Świadczenia niepieniężne

3.1 Udzielanie schronienia w noclegowni i ogrzewalni

Noclegownia dla bezdomnych przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym. Noclegownia posiada 20 miejsc, w tym dla mężczyzn - 18 miejsc, dla kobiet – 2 miejsca.

Ze schronienia w Noclegowni w 2023 r. skorzystało 27 osób, w tym 4 kobiety, liczba osobodni – 1364.

Przedział wiekowy:

od 19 – 40 lat – 13 osób,

od 41 do 60 lat – 11 osób,

od 61 do 65 lat – 3 osoby.

Ogrzewalnia posiada 17 miejsc, w tym ogrzewalnia mężczyzn – 12 miejsc, ogrzewalnia kobiet – 5 miejsc.

Z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 90 osób – 1210 osobodni.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, oraz brak pracy, zadłużenia finansowe, przemoc w rodzinie, brak wiary we własne możliwości. Zadaniem pracowników Noclegowni i pracowników socjalnych MOPS było wspieranie oraz pomoc w wyprowadzaniu tych osób ze stanu bezdomności. Osoby przebywające w Noclegowni korzystały z posiłków i suchego prowiantu w kuchni Caritas oraz samodzielnie sporządzali posiłki na kuchence elektrycznej i w mikrofalówce.

W 2023 roku zostały wykonane następujące prace:

- instalacja monitoringu oraz wymiana poszycia dachowego na budynkach Noclegowni oraz Ogrzewalni,
- szpachlowanie i malowanie Ogrzewalni,
- wymiana bojlera, podłączenie ciepłej wody w Ogrzewalni,
- zakup oraz instalacja podgrzewacza wody w Noclegowni, malowanie ubikacji i łazienki, zakup i wymiana uszkodzonych gniazdek elektrycznych, desek sedesowych, słuchawek oraz węży prysznicowych, wycieraczek do pomieszczeń Noclegowni,
- zakup regałów do magazynku oraz krzesel i szafki do kuchni,
- wymieniono okno i zakupiono biurko w pomieszczeniu biurowym,
- zakupiono mikrofalówkę, wiertarkę, maszynkę do strzyżenia włosów, materace, wieszaki do ubrań, wykonano zabudowę grzejników w Ogrzewalni mężczyzn.

W 2023 r. wydatkowano kwotę 411 814,64 zł.

3.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania

W 2023 r. MOPS przyznał zasiłki celowe na zakup odzieży i obuwia dla 88 rodzin. Osoby zgłaszające się o pomoc były informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego z PCK Oddział w Łomży. W miarę możliwości prowadzone były działania zmierzające do pozyskania lub

dystrybucji mebli, odzieży, zabawek i różnych sprzętów gospodarstwa domowego, które następnie były przekazywane nieodpłatnie dla osób potrzebujących wsparcia.

3.3 Zapewnienie posiłku

Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest do dzieci, uczniów i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Przyznawana pomoc trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Z programu dofinansowane są posiłki wydawane w stołówkach i barach oraz dowożone osobom dorosłym, w tym dla osób, które nie wychodzą z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność i nie są w stanie same przygotować sobie gorącego posiłku.

W 2023 r. z programu "Posiłek w szkole i w domu" skorzystało 379 osób w tym:

- **Posiłek** w ramach programu otrzymało 288 osób. Posiłki były wydawane w 29 placówkach. Wydano 46 277 posiłków, w tym:
 - posiłki dla 71 dzieci w przedszkolach, liczba świadczeń 9 879,
 - posiłki w szkołach dla 137 uczniów, liczba świadczeń 22 199,
 - posiłki dla pozostałych 80 osób, liczba świadczeń 14 199 z tego: posiłki w barze przyznano dla 42 osób, posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania otrzymało 38 osób.
- **Świadczenie pieniężne** na zakup artykułów spożywczych przyznano 91 osobom - skorzystało 38 dzieci, 2 uczniów oraz 51 pozostałych osób, liczba świadczeń 826.

W 2023 roku na wsparcie w ramach programu wydatkowano kwotę 838 615,10 zł. w tym: dotacja z budżetu państwa 670 892,08 zł. i środki własne 167 723,02 zł.

3.4 Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi w Rodzinnych Domach Pomocy

Usługi opiekuńcze są świadczone w miejscu zamieszkania osobom samotnym, niepełnosprawnym wymagającym pomocy osób drugih w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji.

Usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych były świadczone dla 118 osób (134 osoby w rodzinach). Koszt jednej godziny usług opiekuńczych wyniósł 15 zł.

Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych wyniosła 76 891 godzin, kwota wydatkowana za wykonane godziny usług opiekuńczych wyniosła 498 833,41 zł. Wpłaty za usługi wyniosły 654 531,59 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych były świadczone dla 9 osób (9 osób w rodzinach) z zaburzeniami psychicznymi. Koszt jednej godziny wyniósł 39,40 zł. Wpłaty za usługi specjalistyczne wyniosły 31 488,80 zł.

Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 6 392 godziny, kwota wydatkowana za wykonane godziny usług specjalistycznych wyniosła 220 356 zł.

Usługi w ramach „Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy” edycja 2023 rok. Celem programu była poprawa dostępności form usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy oraz rozwój tej formy wsparcia. W związku z tym, że na terenie miasta Łomża funkcjonują cztery rodzinne domy pomocy przyznano w 2023 r. ze środków budżetu państwa dofinansowanie do pobytu w RDP 13 osobom, z czego pobyt 9 osób to dofinansowanie w wysokości 30% w kwocie: 76 075,34 zł., oraz pobyt 4 osób dofinansowany w wysokości 50% w kwocie 27 806,61 zł.

Łącznie w 2013 r. wykorzystano środki w wysokości 3 751 819,60 zł. z tego:

- z zadań własnych 3 372 694 zł. na realizację usług opiekuńczych w ramach zadań własnych,
- z zadań zleconych 275 243,65 zł. na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach zadań zleconych,
- z zadań własnych budżetu 103 881,95 zł., w ramach dofinansowania z „Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy”.

3.5 Kierowanie osób do domów pomocy społecznej.

Wg stanu na dzień 31.12.2023 r. z terenu miasta Łomża przebywało w różnych DPS 85 osób, oraz 21 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” i w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”), gdzie MOPS dokonywał dopłat za pobyt 11 osób.

Na dopłaty za ich pobyt w tych placówkach m. Łomża wydało w 2023 r. kwotę 4 250 508,87 zł w tym 429 619,23 zł to dopłaty do pobytu w rodzinnych domach pomocy w Łomży.

W Domu Pomocy Społecznej w Łomży przy ul. Polowej 39 przebywa aktualnie 12 osób z Łomży, za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski w Łomży.

W ciągu całego 2023 roku skierowano do różnych domów pomocy (w tym rodzinnych domów pomocy) łącznie 30 osób, z czego 25 osób umieszczono, a 5 osób w dalszym ciągu oczekuje na wolne miejsce w domu pomocy społecznej. W ciągu roku zmarło 13 osób, a 6 osób dobrowolnie opuściło dom pomocy społecznej.

Z dotychczasowych obserwacji środowisk wynika, że w 2024 r. nastąpi dalszy wzrost liczby osób, które będą wymagały umieszczenia w domu pomocy społecznej lub placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pociągnie to za sobą znaczne zwiększenie dopłat za ich pobyt w tego typu placówkach. Na chwilę obecną toczą się postępowania w sprawie skierowania 2 osób.

W 2023 r. wydatkowano kwotę 4 250 508,67 zł.

3.6 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej i nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2023 roku opłacono składki zdrowotne za 217 osób pobierających zasiłek stały (2237 świadczeń) na kwotę 111 465,41 zł. oraz za 62 osoby będące uczestnikami CIS (208 świadczeń) na kwotę 13 459,68 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (22 świadczenia) opłacono za dwóch cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą w wysokości 1 423,62 zł.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży opłacał składki zdrowotne za 32 osoby pochodzenia ukraińskiego będącymi uczestnikami Centrum Integracji Społecznej w Piątnicy w wysokości 8 477,01 zł.

Osoby bez ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszone przez szpital, lub osoby, które same ubiegały się o ubezpieczenie w MOPS, otrzymywały decyzje o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni (art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Decyzja była wydawana po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnieniu kryterium dochodowego osoby wymagającej pomocy.

W 2023 r. wydano 62 decyzje przyznające prawo do świadczeń zdrowotnych oraz 62 decyzje odmowne.

3.7 Mieszkania chronione

Na terenie miasta Łomży funkcjonuje 5 mieszkań chronionych /Uchwała nr 74/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży/. Trzy z nich to mieszkania treningowe i dwa to mieszkania wspierane.

Mieszkania chronione treningowe:

- 1 mieszkanie przy ul Polnej 16 o pow. 47,07 m², w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul Polnej 16 o pow. 35,16 m², w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul. Wojska Polskiego 21/92 o pow. 29,10 m², w dyspozycji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży,

Mieszkania chronione wspierane:

- 1 mieszkanie przy ul Polnej 16/66, o pow. 34,34 m², w dyspozycji MOPS,
- 1 mieszkanie przy ul. Dwornej 71/5, o pow. 29,10 m², w dyspozycji MOPS.

W 2023 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 8 osób w tym:

- osoby samotnie gospodarująca niepełnosprawne, u których świadczone były usługi

opiekuńcze w mieszkaniu chronionym wspieranym - 2 osoby;

- osoby samotnie gospodarujące w mieszkaniach chronionych treningowych – 5 osób dorosłych oraz 1 małoletnie dziecko.

Odpłatność w mieszkaniach chronionych:

-osoby zamieszkujące w mieszkaniu chronionym wspieranym za odpłatnością 50% miesięcznego kosztu utrzymania – 2 osoby;

- osoby zamieszkujące w mieszkaniu chronionym wspieranym bezpłatnie – 0;

- osoby zamieszkujące w mieszkaniu chronionym treningowym bezpłatnie – 5 dorosłych osób i jedno małoletnie dziecko;

- osoby zamieszkujące w mieszkaniu chronionym treningowym za odpłatnością – 0.

W 2023 r. wykorzystano środki w wysokości 41 503,17 zł.

3.8 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód /art. 46.1 ustawy o pomocy społecznej/. W 2023 r. świadczone były indywidualne konsultacje psychologa w MOPS w Centrum Wspierania Rodziny. Z poradnictwa specjalistycznego w formie konsultacji z psychologiem skorzystało 40 rodzin, które zgłosiły się o pomoc związku z przemocą, problemami w rodzinie, uzależnieniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi. Pracownicy socjalni kierowali osoby potrzebujące wsparcia do punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, współpracowali z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, do którego zadań należy interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne i udzielanie schronienia.

W 2023 roku z poradnictwa specjalistycznego korzystało 230 rodzin /423 osoby w rodzinach/ zgłaszających się o pomoc do MOPS.

Interwencja kryzysowa to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy (z hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 r. skorzystało 13 osób). Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. Prowadzone działania w większości przypadków dotyczą wsparcia rodzin

objętych procedurą Niebieskie Karty. Pozostałe interwencje dotyczyły nieprawidłowo pełnionej władzy rodzicielskiej, konfliktów, uzależnień. W 2023 r. pracownicy MOPS objęli pomocą w formie interwencji kryzysowej 107 rodzin /266 osób w rodzinach/.

3.9 Praca socjalna, zawieranie kontraktów socjalnych

Praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej)². Praca socjalna udzielana jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną na terenie miasta Łomża świadczyło 28 pracowników socjalnych MOPS.

W 2023 r. pracą socjalną objęto 1 102 rodzin / 2 135 osób w rodzinie/.

Zakres pracy socjalnej:

- wsparcie przy rozwiązywaniu problemów, zawieranie kontraktów socjalnych, dążenie do poprawy sytuacji rodziny,
- motywowanie do podejmowania działań, pokonywaniu bierności,
- edukacja prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- pomoc w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, możliwościach uzyskania przysługujących świadczeń,
- informowanie o ofertach pracy i motywowanie do podejmowania zatrudnienia,
- kontakt z kuratorami i asystentami rodziny,
- kierowanie do Centrum Integracji Społecznej,
- informowanie o możliwościach leczenia uzależnień, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- współpraca z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na udzielenie pomocy,
- pomoc w pisaniu pism, wniosków, wypełnianiu dokumentów.

2 Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej Dz. U z 2023 r. poz.901 ze zm.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny (art.6 pkt.6)³

W 2023 r. zawartych zostało 10 kontraktów socjalnych, które dotyczyły m.in. aktywizacji społecznej i zawodowej, ustalenia stopnia niepełnosprawności, alimentów, podjęcia leczenia odwykowego.

4. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane jest przez sąd, a realizowane przez ośrodek pomocy społecznej. W 2023 r. wypłacono 242 świadczenia pieniężne dla 13 opiekunów prawnych lub kuratorów sprawujących opiekę nad 21 osobami częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnionymi. Wydatkowano kwotę w wysokości 164 461,20 zł.

5. Nieodpłatna pomoc prawna, udzielanie informacji o prawach, uprawnieniach

W Łomży funkcjonują 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej/ nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego/

1. w budynku przy ul. Nowej 2,
2. w budynku przy ul. Nowogrodzka 7A.

Uprawnieni mogą uzyskać m.in. informacje w zakresie: prawa pracy, przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, prawa cywilnego, spraw karnych, spraw administracyjnych, ubezpieczenia społecznego, spraw rodzinnych, prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych. Udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez Miasto Łomża.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej Dz. U z 2023 r. poz. 901 ze zm.

Otrzymana dotacja przeznaczona była na wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi. W 2023 r. udzielono 451 porad prawnych i obywatelskich, wydatkowano kwotę 64 322,27 zł.

Osoby zgłaszające się o pomoc otrzymywały informacje o przysługującym im prawach i uprawnieniach od pracowników socjalnych i pozostałych pracowników MOPS podczas bezpośrednich kontaktów w MOPS, w miejscu zamieszkania, telefonicznie i drogą elektroniczną. Na stronie internetowej mopslomza.pl. na bieżąco zamieszczane są ogłoszenia oraz aktualne informacje.

Wszelkie dokumenty i wnioski o pomoc można złożyć osobiście, drogą pocztową, elektroniczną, przez platformę EPUAP2 lub przekazać wrzucając do specjalnego pojemnika umieszczonego w wejściu do MOPS. Osoby, które mają przyznaną pomoc finansową mogą korzystać z wypłaty w formie przelewu na rachunek bankowy.

6. Program pomocy żywnościowej FE PŻ

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Program oferuje pomoc żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących, oraz możliwość udziału w działaniach towarzyszących.

Podstawą do wydania pomocy są listy sporządzane przez pracowników socjalnych MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta - do 235 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej. Pomoc w postaci żywności dystrybuowana jest za pośrednictwem trzech parafii na terenie miasta oraz Centrum Wspierania Rodziny w MOPS.

W 2023 roku skierowano 1400 osób do pomocy żywnościowej FE PŻ.

7. Kierowanie do wsparcia rzeczowego Caritas

Do pomocy w formie bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas (stacjonarnie, na wynos, z dowozem) w 2023 r. pracownicy socjalni skierowali 350 osób z terenu miasta. W okresie przedświątecznym 350 osób otrzymało paczki żywnościowe, 220 osób uczestniczyło w wieczerzy wigilijnej w Caritas. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali listy osób korzystających z pomocy Caritas i kierowali do otrzymania wsparcia kolejne osoby.

III. Działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej

1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Centrum Wspierania Rodziny

Centrum Wspierania Rodziny /CWR/ w MOPS realizowane było w ramach „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2023 rok”. Adresatami przeprowadzonych działań w ramach CWR byli członkowie 40 rodzin, którzy zgłaszali potrzebę uzyskania wsparcia z uwagi na uzależnienie, przemoc lub inne szkodliwe zjawiska społeczne, oraz 28 pracowników socjalnych MOPS realizujących pracę socjalną i członkowie grup roboczych realizujących procedurę NK.

W 2023 roku w ramach CWR zrealizowano:

- indywidualne konsultacje psychologa (250 godzin) i radcy prawnego (30 godzin) prowadzono wsparcie w ramach pracy socjalnej i procedury NK;
- trzy konferencje oraz dwanaście szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnień, oraz szkolenie adresowane do pracowników oświaty, pracowników socjalnych, asystentów rodziny i funkcjonariuszy KMP na temat symptomów świadczących o realnym podejrzeniu krzywdzenia dzieci;
- zakup literatury fachowej i artykułów spożywczych wykorzystywanych podczas prowadzonych postępowań, posiedzeń grup diagnostyczno pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego;
- wykonanie długopisów i wizytówek informujących o CWR i LZI, wykorzystywanych do przekazywania informacji dotyczących terminów spotkań.

Wydatkowano kwotę 56 405,14 zł.

2. Procedura Niebieskie Karty

Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia.

W 2023 r. w ramach współpracy przedstawicieli instytucji realizujących procedurę Niebieskie Karty zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 146 nowych procedur (w tym: 139 wszczęte przez funkcjonariuszy KMP, 2 - przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 1 - przez przedstawicieli oświaty, 4 - przez służbę zdrowia, 0 - przez przedstawicieli MKRPA).

3. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny

Działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Lokalny Zespół Interdyscyplinarny jest jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy domowej. LZI został powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 15 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 2 miesiące. W 2023 r. miało miejsce 7 spotkań.

W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 123 procedur Niebieskie Karty, w tym: 12 procedur z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz 111 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

4. Program korekcyjno-edukacyjny

W 2023 r. zrealizowano dwie edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową:

- I edycja od 28.06.2023 r. do 26.07.2023 r.
- II edycja od 4.10.2023 r. do 29.10.2023 r.

Głównym celem programu korekcyjno-edukacyjnego było zaprzestanie stosowania przemocy przez uczestników programu oraz zmiana zachowań przemocowych na alternatywne formy w relacji z osobami bliskimi. Zajęcia odbywały się w sali Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży i były prowadzone przez dwóch psychologów. Przeprowadzono jedno spotkanie indywidualne z każdym z uczestników po 1 godzinie zegarowej oraz 8 spotkań grupowych po 5 godzin dydaktycznych. Zajęcia były podzielone na 8 bloków tematycznych. Zastosowano następujące metody pracy: mini wykład, dyskusja tematyczna, informacje zwrotne, praca z ankietą, „burza mózgów”, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, zadanie domowe, trening, praca w podgrupach.

Program był realizowany w 2 obszarach:

1. edukacja- przekazywanie wiedzy na temat przemocy, aktywizacja uczestników w trakcie zajęć, prowadzenie dyskusji, odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń uczestników, praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw,
2. korekcja - ćwiczenie nowych, konstruktywnych form myślenia i reagowania.

W programie korekcyjno-edukacyjnym wzięło udział 30 osób (22 mężczyzn oraz 8 kobiet), a ukończyło 27 osób (8 kobiet i 19 mężczyzn).

Wydatkowano kwotę 26 934,81 zł.

IV. Pomoc osobom w starszym wieku, z niepełnosprawnościami

1. Klub Senior +

Klub Seniora /KS+/ jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. Klub Senior + funkcjonuje w ramach programu Wieloletniego Senior + na lata 2021-2025, edycja 2023. Liczba miejsc dofinansowanych w ramach otrzymanej dotacji to 51. Deklarację uczestnictwa w zajęciach w KS+ złożyło 249 osób.

W 2023 roku w KS+ prowadzone były cyklicznie zajęcia:

- W poniedziałki i piątki - zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna.
- W poniedziałki i wtorki - zajęcia krawieckie i rękodzielnicze.
- W czwartki – warsztaty kulinarne pod okiem instruktora.
- We wtorki i czwartki - gimnastyka z trenerem.
- W piątki – przygotowanie deserów i ciast tzw. kawiarenki.
- Każdego dnia odbywały się spotkania kółek graczy na wspólne gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż według indywidualnych potrzeb uczestników.

W ramach działalności Klubu organizowane były również spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Zakochanych, Spotkanie Wielkanocne, Dzień Matki i Ojca, Dzień Seniora, Święto Niepodległości, Świąteczne spotkanie opłatkowe. W ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowane zostały spotkania z dziećmi z Przedszkola nr 1 oraz spotkania integrujące środowiska senioralne zrzeszone w innych podmiotach np. Dziennym Domu Senior +. Zespół Maryna ze swoim repertuarem wziął udział w Łomżyńskim Dniu osób z niepełnosprawnościami,

Łomżyńskiej Senioradzie, koncertach charytatywnych czy osiedlowych festynach sąsiedzkich. W ramach działalności KS+ organizowane były pikniki i grille integracyjne na terenie przyległym do klubu.

W marcu został zorganizowany wyjazd wypoczynkowo rehabilitacyjny do Ustki, w maju wypoczynkowy wyjazd do Krynicy Morskiej, a w październiku wyjazd krajoznawczy w Bieszczady. Z budżetu klubu został pokryty koszt transportu, natomiast koszty pobytu każdy uczestnik pokrywał indywidualnie. W czerwcu zorganizowano jednodniowy wyjazd – Grunwald - Olsztynek. Zarówno zajęcia cykliczne jak i wydarzenia okolicznościowe czy turystyczne cieszą się ogromnym powodzeniem wśród Seniorów i pozwalają im miło spędzać czas na emeryturze w aktywny sposób. Z zajęć w KS+ korzystało 249 osób.

W 2023 r. wydatkowano kwotę 440 032,81 zł.

- zadania własne budżetu ~ 338 208,23 zł

- zadania własne budżetu na podstawie porozumienia ~ 101 823,58 zł.

2. Dzienny Dom Senior +

Dzienny Dom Senior + /DDS+/ powstał w 2017 roku z myślą o osobach starszych mieszkających w Mieście Łomża. W DDS+ świadczone są usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne oraz z zakresu terapii zajęciowej. Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.30 do 15.30. Placówka przeznaczona jest dla 60 osób nieaktywnych zawodowo powyżej 60 roku życia.

Seniorzy codziennie otrzymywali 1 ciepły posiłek, który był przygotowany i dostarczany przez z firmę cateringową. Zajęcia odbywały się wg ustalonego harmonogramu, tj.: zajęcia sportowo-rekreacyjne (Nordic Walking, basen, gimnastyka, itp.); zajęcia komputerowe; warsztaty krawieckie; zajęcia edukacyjno-profilaktyczne (pogadanki i cykliczne spotkania w zależności od potrzeb Seniorów: z dietetykiem, pielęgniarką, prac. socjalnym, radcą prawnym, policjantem, itp.) zajęcia kulinarne; zajęcia teatralne (efekt pracy Seniorów podziwiali przedszkolaki w przedstawieniu „Czerwony Kapturek”); warsztaty terapii zajęciowej (arteterapia, muzykoterapia, silwoterapia, ludoterapia, biblioterapia); tworzenie gazetki „Aktywny Senior” (artykuły w gazetce są prezentacją twórczości Seniorów i zapisem najważniejszych wydarzeń w DDS+ i podjętych inicjatyw w naszej lokalnej

społeczności); warsztaty plastyczne, muzyczne, audycje muzyczne i koncerty realizowane przez Filharmonię Kameralną im. Witolda Lutosławskiego w Łomży.

W roku 2023 odbyły się następujące spotkania okolicznościowe: Noworoczna zabawa taneczna; Wspólne kolędowanie/śpiewanie kolęd w placówce DDS+ oraz w Hali Kultury; Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy z Seniorami z DDP „Senior+” w Górkach Sypniewo; Walentynki połączone z 6-stą rocznicą otwarcia DDS+; Tłusty Czwartek połączony z Balem Ostatkowym; Dzień Kobiet i Mężczyzn; Obchody wspólnych urodzin Seniorów – 1 x na kwartał; Pierwszy Dzień Wiosny – topienie Marzanny.

W ramach działalności DDS+ organizowane były obchody Świąt kościelnych i państwowych oraz różnych uroczystości i imprez okolicznościowych – występy, przedstawienia słowno-muzyczne (Wielkanoc, Dzień Pamięci "Żołnierzy Wyklętych", Dzień Flagi i Konstytucji 3-go Maja, Dzień Matki i Ojca, Powstanie Warszawskie, Święto Wojska Polskiego, rocznica wybuchu II wojny światowej, Łomżyński Dzień Seniora tzw. Łomżyńska Seniorada, Dzień Zmarłych, Święto Niepodległości, Andrzejkki, Mikołajki, Wigilia, Bal Sylwestrowy).

Rok 2023 obfitował w wiele wydarzeń, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych, tj.: 4 pikniki na świeżym powietrzu: 3 pikniki w Łomży (maj, lipiec, sierpień) i 1 piknik wspólnie z Seniorami z DDP „Senior+” Górki Sypniewo w Ptakach (czerwiec), oraz wyjazdów: do teatru muzycznego ROMA w Warszawie na spektakl „We will rock you” (maj); wycieczka 8-dniowa Krynica Morska-Frombork-Tolknicko (maj); wycieczka 3-dniowa Wilno-Trok (sierpień); pielgrzymka 2-dniowa Gidle-Częstochowa (wrzesień); jesienne grzybobranie (październik); wyjazd do teatru Kwadrat w Warszawie na spektakl „Małżeństwo do poprawki” (listopad).

W 2023 r. z usług DDS+ skorzystało 69 seniorów.

Wydatkowana kwota to 825 437,11 zł.

- zadania własne - 582 866,50 zł.
- zadania własne budżetu na podstawie porozumienia - 242 570,51 zł.

3. „Korpus Wsparcia Seniorów”

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i finansowany z dotacji celowej budżetu

państwa oraz środków gminy. Podstawą prawną wprowadzenia programu osłonowego był ramowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pt. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. Do obsługi programu zaangażowanych zostało 12 pracowników zatrudnionych w MOPS Łomża.

Moduł I.

Zrealizowano usługi wsparcia w czynnościach dnia codziennego m.in. zakupy, dostarczenie ciepłego posiłku, wykupienie leków, dowiezienie i asysta podczas wizyt lekarskich, wyjście na spacer, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych niewymagających upoważnień i pełnomocnictwa, według rozeznanych potrzeb seniorów. W okresie Świąt Bożego Narodzenia pracownicy zaangażowani w realizację programu dostarczyli 100 świątecznych pakietów spożywczych i środków ochrony osobistej. Większość osób korzystała ze wsparcia przynajmniej 1 raz w tygodniu /np. robienie zakupów spożywczych/.

W 2023 r. w ramach I modułu wsparcie otrzymało 136 osób.

Moduł II.

Zrealizowano usługę tzw. „opieka na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Osoby, które zgłosiły się do uczestnictwa korzystały z usługi teleopieki przy spełnianiu warunku dotyczącego stanu zdrowia wymagającego stałego nadzoru i konieczności wezwania pomocy. W 2023 roku seniorzy wygenerowali 165 próśb o kontakt z ratownikiem medycznym z czego 26 zostało zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon a 10 interwencją medyczną. Posiadanie dostępu do usługi teleopieki zwiększyło poczucie bezpieczeństwa i poprawiło funkcjonowanie w środowisku. Możliwość korzystania z usługi była też istotna również dla rodzin odbiorców programu, którzy często mieszkają w dużej odległości od seniorów.

W 2023 r. w ramach II modułu wsparcie otrzymało 65 osób (38 osób uczestniczyło w programie drugi rok, a 27 korzystało od roku 2023).

Na realizację programu w 2023 r. wydatkowano kwotę 91 201,22 zł. w tym:

- zadania własne budżet **moduł I** – 57 551,13 zł.
- zadania własne **moduł I** – 18 240,25 zł.
- zadania własne budżetu **moduł II** – 15 409,84 zł.

4. „Opieka wytchnieniowa”

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 r. został skierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. „Opieka wytchnieniowa” umożliwiła odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych. Program oferował bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Program został zrealizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży ze środków Funduszu Solidarnościowego, wydatkowana kwota 388 238,42 zł.

W 2023 r. ze wsparcia w ramach programu skorzystało 55 osób, w tym 12 dzieci i 43 osoby dorosłe. Łącznie wykonano 10 330,50 godzin usług opieki wytchnieniowej.

5. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 miał na celu zwiększenie szans osób z niepełnosprawnością na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia.

Z programu korzystały osoby mieszkające na terenie Łomży:

1. Dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

2. Osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności:

- znacznym
- umiarkowanym

- traktowane na równi do wyżej wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi, urzędy, placówki zdrowia, kultury, oświatowe, finansowe.

Program zrealizowany został przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży ze środków Funduszu Solidarnościowego, wydatkowano kwotę 2 326 406,96 zł.

W 2023 r. ze wsparcia w ramach programu skorzystało 199 osób /w tym 16 dzieci i 183 dorosłych/. Zatrudnionych zostało 112 asystentów osobistych. Łącznie wykonano 62 809 godzin usługi asystencji osobistej.

V. Wspieranie rodziny

1. Rodzinna piecza zastępcza.

Pracownik socjalny MOPS po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w rodzinie niezaradnej, niewydolnej wychowawczo, wymagającej pomocy, kieruje wniosek do Centrum Pieczy Zastępczej o objęcie jej wsparciem asystenta rodziny. Pracownicy socjalni MOPS i asystenci rodziny CPZ współpracują przy opracowaniu planów pomocy, wspierają rodziny i dzieci w ich miejscu zamieszkania. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Według stanu na 31.12.2023 r. w Łomży funkcjonowało 45 rodzin zastępczych (w tym rodzina niezawodowa, w której przebywało dziecko ukraińskie), w których przebywało 71 dzieci z tego 32 dzieci w rodzinach spokrewnionych (z tego 33 pochodzących z Łomży), 9 dzieci w 7 rodzinach niezawodowych (z tego 3 pochodzące z Łomży) i 21 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 9 z Łomży).

Na terenie innych powiatów przebywało 32 dzieci (lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę) z terenu m. Łomża umieszczonych w rodzinach zastępczych w ramach zawartego porozumienia lub bezpośrednio na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku pobytu w zawodowej

rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Od lutego 2023 roku w wyniku nowelizacji ww. ustawy wprowadzono obowiązek refundacji przez powiat pochodzenia dziecka kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora. W związku z powyższym w 2023 roku MOPS Łomża poniósł koszt w wysokości 80 721,79 zł.

Wyłacone świadczenia:

- Refundacja części wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych na terenie innego powiatu w ramach zawartego porozumienia lub bezpośrednio na podstawie art.191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku pobytu w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.
- Świadczenia pieniężne na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych dla 45 rodzin – 71 dzieci i na terenie innych powiatów 32 dzieci - refundacja.
- Pomoc na kontynuowanie nauki dla 9 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych pochodzących z m. Łomży, którzy się usamodzielнили.
- Pomoc na zagospodarowanie się dla 2 wychowanków rodziny zastępczej.
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie się dla 3 wychowanków rodzin zastępczej.
- Wynagrodzenie z pochodnymi dla 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 1 pełniącej funkcję pogotowia ratunkowego.

W związku z tym, iż na terenie miasta Łomża funkcjonuje 6 zawodowych rodzin zastępczych (w tym jedna pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego) miasto Łomża przystąpiło do Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r. Celem programu jest dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń na każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych (w tym zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego). W ramach programu otrzymano dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy zadania własnego powiatu z zakresu wspierania rodziny zastępczej i systemu pieczy zastępczej w kwocie 83 020 zł, z tego 66 500 zł. na dofinansowanie 5 rodzin zastępczych zawodowych oraz 16 520 zł. na dofinansowanie 1 rodziny

zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Wykorzystano dofinansowanie w wysokości 83 019,61 zł.

Łącznie w 2023 r. wydatkowano kwotę 1 977 166,35 zł. w tym:

- z zadań własnych 1 878 674,57 zł., w tym: na zakup usług od innych jst. 632 748,22 zł.
- z zadań Funduszu Pracy 83 019,61 zł.
- z zadań zleconych Funduszu Pomocowego Ukraina – 15 472 zł.

2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Celem placówek opiekuńczo-wychowawczych jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki oraz odpowiednich warunków wychowawczych, materialnych i zdrowotnych. W Łomży funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza (POW), ul. Rybaki 14 /na 14 miejsc/ i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Nad Narwią” ul. Rybaki 14a /na 8 miejsc/.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej - osoby pełnoletnie opuszczające rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie. Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało łącznie 5 osób.

Świadczenia pieniężne dla pochodzących z Łomży usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w 2023 r. wyniosły:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 3 wychowanków POW,
- pomoc na zagospodarowanie dla 1 wychowanka POW,
- pomoc na usamodzielnienie dla 1 wychowanka POW.

W 2023 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Zambrowie przebywało 2 dzieci z Łomży. Po osiągnięciu pełnoletniości jeden wychowanek opuścił placówkę w dniu 14-06-2023 r. Obecnie przebywa w tej placówce 1 dziecko.

W 2023 r. na zadania własne wydatkowano kwotę 127 982,33 zł. w tym na zakup usług od innych jednostek samorządu terytorialnego 93 483,33 zł.

3. Procedura odebrania dziecka

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej /art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej/. Procedura postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny określona jest w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r.

Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 6 interwencyjnych zabezpieczeń wobec 14 dzieci w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Po interwencjach 11 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej a 1 dziecko w rodzinie najbliższej.

Wykonano 6 postanowień Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich poprzez zabezpieczenie nieletnim pobytu w miejscu wskazanym przez Sąd tj. w placówce opiekuńczo-wychowawczej i we wskazanych zawodowych rodzinach zastępczych.

W 2023 r. MOPS skierował 17 wniosków o skontrolowanie władzy rodzicielskiej lub wgląd w sytuację małoletnich w sytuacji wystąpienia naruszeń lub nieprawidłowości po stronie rodziców odnośnie sposobu korzystania z uprawnień lub wypełniania obowiązków wyływających z przysługującej im władzy rodzicielskiej względem małoletnich dzieci.

VI. Świadczenia rodzinne i dodatki dla gospodarstw domowych

1. Świadczenia rodzinne, dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Na dzień 31.12.2023 roku kwota wypłaconych łącznie świadczeń rodzinnych wyniosła **25 555 450,82 zł**.

Ogółem świadczenia rodzinne na dzień 31.12.2023 rok pobierało 2 072 rodziny.

Zasiłki rodzinne pobierało 519 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 148 rodzin,

- na 2 dzieci –201 rodzin,
- na 3 dzieci –115 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 55 rodzin.

Na dzień 31.12.2023 roku kwota wypłaconych łącznie świadczeń rodzinnych wyniosła 21 784 139,16 zł.

Łącznie z dodatkami wypłacono 26 200 świadczeń na kwotę 3 041 090,91 zł.

Wypłacono 18 398 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 2 089 244,45 zł,

Dodatki do zasiłku rodzinnego. Wypłacono 7 802 świadczenia na kwotę 951 846,46zł, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka 75 świadczeń;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 258 świadczeń;
- samotnego wychowywania dziecka 1 228 świadczeń;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 1 340 świadczeń;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 50 świadczeń;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 3 770 świadczeń;
- rozpoczęcia roku szkolnego 1 081 świadczeń.

1.1. Świadczenie wychowawcze

Świadczenia wychowawcze w 2023 roku wypłacono dla 9 rodzin - łącznie świadczenia przysługiwały na 15 dzieci – wypłacono 115 świadczeń. Program był realizowany do 31.05.2023 roku w związku ze zmianą organu realizującego świadczenia wychowawcze /wypłaty od czerwca 2022 r. realizowane są przez ZUS/.

1.2. Zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna

Zasiłków pielęgnacyjnych wypłacono 17 743 świadczeń na kwotę 3 829 433,28 zł.

Świadczeń pielęgnacyjnych wypłacono 4 884 świadczeń na kwotę 12 005 843,72 zł.

Z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka skorzystało 234 rodzin na kwotę 234 000 zł.

Zasiłek dla opiekuna wypłacono 12 świadczenia na łączną kwotę 7 440 zł. Wydano 79 decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła 1 124 727,37 zł.

1.3. Program „Za życiem”

W 2023 roku wydano 7 decyzji na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” /Dz.U. 2020.1329/ przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zgodnie z art. 10 ust. 10 i 11 wyżej wymienionej ustawy jednorazowe świadczenie i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

1.4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ze świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego w 2023 roku korzystało 153 rodziny, wypłacono 3 316 świadczeń na kwotę 1 513 603,88 zł.

Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 304 osoby. Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 763 180,31 zł.

1.5. Składki z tytułu ubezpieczenia społecznego

W 2023 roku na składki z tytułu ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców pobierających niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 2 221 775,33 zł. na 4 884 świadczenia. Liczba wypłaconych składek 3 285.

1.6. Składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych

W 2023 roku na składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 600 910,46 zł na 2 717 wypłaconych składek.

W 2023 roku na składki zdrowotne z funduszu pomocowego Ukraina wydatkowano 13 844,26 zł – liczba wypłaconych składek 63.

Wydatkowano kwotę 614 754,74 zł. w tym:

- zadania zlecone – 600 910,46 zł.
- zadania zlecone Fundusz pomocowy UKRAINA – 13 844,26 zł.

1.7. Becikowe

Rada gminy w drodze uchwały przyznaje jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Wypłaty zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy /Uchwała Nr

132/XVIII/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania gminnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka/. Zgodnie z w/w uchwałą „samorządowe becikowe” przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko.

W 2023 roku wypłacono 338 świadczeń, wydatkowano kwotę 169 000 zł.

1.8. Stypendia szkolne

Pomoc w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych (ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty). Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia, uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota 600 zł., o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W 2023 roku przyznano stypendia szkolne dla 146 uczniów oraz przyznano 5 uczniom zasiłki szkolne na kwotę 2 600 zł. Stypendia szkolne zostały przyznane 22 uczniom pochodzącym z Ukrainy.

W 2023 r. na stypendia szkolne oraz na zasiłki szkolne wydatkowano 235 059,07 zł. Kwota na stypendia szkolne dla uczniów z Ukrainy wyniosła 27 861,25 zł.

Łącznie w 2023 r. wykorzystano kwotę 262 920,32 zł.

2. Fundusz Przeciwdziałania COVID-19

2.1. Dodatek gazowy

Dodatek do gazu w formie refundacji podatku VAT dotyczył gospodarstw domowych, które ogrzewały się gazem i spełniały kryterium dochodowe dodatku osłonowego oraz zostały wpisane lub zgłoszone do CEEB.

Refundację podatku VAT od ceny gazu mogła otrzymać osoba samotna, której wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekroczyła kwoty 2100 zł. lub osoba w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym ta wysokość nie przekroczyła kwoty 1500 zł na osobę.

W 2023 roku wpłynęło 129 wniosków o wypłatę dodatku gazowego. Rozpatrzono pozytywnie 95 wniosków. Wypłacono dodatek gazowy na kwotę 34 462,20 zł.

2.2. Dodatek węglowy

Dodatek węglowy przysługiwał jednorazowo w wysokości 3 000 zł. gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania zasilane było paliwem stałym (węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego) i które zostało wpisane lub zgłoszone w centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

W 2023 roku wypłacono dodatki dla 9 gospodarstw domowych na kwotę 27 000 zł.

2.3. Dodatki dla gospodarstw domowych inne źródła ciepła i podmioty wrażliwe

Dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła innych niż węgiel przysługiwał osobom, które do ogrzewania mieszkania albo domu używały peletu drzewnego, drewna kawałkowego, oleju opałowego, gazu LPG, bez względu na posiadany dochód. Wydatki zostały poniesione na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wynosił od 500 zł. do 3 000 zł. w zależności od rodzaju głównego źródła ciepła.

W 2023 roku wypłacono dodatek inne źródła ciepła dla 6 gospodarstw domowych na kwotę 12 000 zł.

2.4. Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny przysługiwał osobom, które ogrzewały mieszkanie albo dom prądem. Dodatek elektryczny przysługiwał odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w wysokości 1000 zł. w przypadku zużycia prądu w 2021 r. na poziomie do 5 MWh, oraz podwyższony dodatek w wysokości 1500 zł., powyżej 5 MWh. W przypadku dodatku elektrycznego nie obowiązywało kryterium dochodowe, jego przyznanie uzależnione było od głównego źródła ogrzewania danego gospodarstwa domowego.

W 2023 roku wypłacono dodatek elektryczny dla 36 osób na kwotę 45 000 zł.

VII. Pomoc cudzoziemcom

1. Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych.

Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względu humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyznawane były zasiłki celowe zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej art. 18.1 p. 8 – zad. zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. Zasiłki celowe były przyznawane na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży.

W 2023 r. objęto pomocą 6 rodzin cudzoziemców (16 osób w tym 6 dzieci), którzy otrzymali zgodę na pobyt w Polsce ze względów humanitarnych.

Wyplacono 40 świadczeń na kwotę 23 000 zł.

2. Status uchodźcy, ochrona uzupełniająca

Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą udzielono pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy /art. 91- 95 ustawy o pomocy społecznej/. W ramach Indywidualnego Programu Integracji przyznano świadczenia pieniężne na utrzymanie, prowadzona była praca socjalna, opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne. W 2023 r. integracją cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą objęto 11 rodzin /23 osoby w rodzinach/. Za dwie osoby opłacane były składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2023 r. wyplacono 174 świadczenia na kwotę 166 123 zł.

VIII. Fundusz Pomocy dla Ukrainy

1. Świadczenie jednorazowe obywatelom Ukrainy /300 zł./

W MOPS przyjmowane były wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia obywatelom Ukrainy w wysokości 300 zł. Świadczenie przysługiwało dla każdej osoby spełniającej wymagania ustawy z dnia 12.03.2022 roku tj. legalny wjazd do Polski w okresie od 24 lutego 2022 roku, deklaracja o zamiarze pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wpisanie do rejestru PESEL /ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa/. Przyznana pomoc finansowa przeznaczona była na utrzymanie. W ramach

świadczenia można zakupić żywność, odzież, obuwie, środki higieny, wnieść opłaty mieszkaniowe.

W 2023 roku przyznano dla 108 osób jednorazowe świadczenia obywatelom Ukrainy w wysokości 300 zł. Wydatkowano kwotę 32 400 zł.

2. Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy /40 zł./

Osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, otrzymywały świadczenie w wysokości 40,00 zł. za każdy dzień pomocy (art.13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). W MOPS złożono 244 wnioski o wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia. Rozpatrzono 241 wniosków, które obejmowały 510 uchodźców, w tym 501 osób zweryfikowano pozytywnie.

W 2023 r. wydatkowano kwotę 752 080 zł. (18 802 osobodni).

3. Inne świadczenia z Funduszu Pomocy dla Ukrainy.

W 2023 r. przyznano pomoc dla obywateli Ukrainy z Funduszu Pomocy dla Ukrainy:

- wypłacano 1 osobie zasiłek stały, wydatkowana kwota 1 200 zł;
- przyznano 6 osobom zasiłki okresowe na kwotę 8 509,50 zł;
- opłacono składki zdrowotne za 32 uczestników Centrum Integracji Społecznej w Piątnicy;
- przyznano posiłki dla dzieci i młodzieży dla 174 osób na kwotę 195 353,50 zł.
- przyznano stypendia szkolne 22 uczniom na kwotę 27 861,25 zł.;
- opłacono pobyt 1 dziecka w niezawodowej rodzinie zastępczej, wydatkowana kwota 15 472 zł;

- wypłacono 1 902 świadczenia rodzinne w tym:
 - 1 610 zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego;
 - 100 zasiłku pielęgnacyjnego;
 - 79 świadczeń pielęgnacyjnych;

- 4 jednorazowe zapomogi;
- 109 świadczeń rodzicielskich.

IX. Pozostałe zadania

1. Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /BZIRON/ znajdujący się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizuje zadania powiatu finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /PFRON/ na podstawie art. 35a ust.4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zadania realizowane w 2023 r.

- Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:
 - Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, usuwania barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych, do sportu, kultury, rekreacji i turystyki, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.
- Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:
 - Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (staże, prace interwencyjne), dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego.

• Współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej (WTZ).
Oprócz zadań ustawowych BZIRON realizował programy celowe PFRON:

- pilotażowy program „Aktywny Samorząd” skierowany do osób niepełnosprawnych (w realizacji) obejmujący dwa moduły:

Moduł I: Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,
w tym:

Obszar A - Likwidacja bariery transportowej.

Obszar B - Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym.

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się.

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II: Dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

- „Program wyrównywania różnic między regionami III” skierowany do samorządów powiatowych, w tym:

obszar B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania (zrealizowany)

obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (w realizacji).

Zrealizowano program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” wydatkowano kwotę 6 000 zł

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz współfinansowanie kosztów WTZ wydatkowano w 2023 r. kwotę 412 787,11 zł.

2. Karta Polaka

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. 2019 r. poz. 1598) zostały wypłacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś przebywających w Łomży, którzy otrzymali prawomocne decyzje Wojewody Podlaskiego. Świadczenia pieniężne były przyznane decyzją Wojewody Urzędu Podlaskiego w Białymstoku dla 8 osób (5 rodzin) na okres od 2 do 9 miesięcy na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2023 r. wypłacono 51 świadczeń na kwotę 51 240 zł.

X. Wolontariat, współpraca z organizacjami

1. Program wolontarystyczny

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 498/LIII/22 z dnia 27 kwietnia 2022 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2022-2026. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej

mieszkańców miasta Łomża. Z pomocy dwóch wolontariuszy korzystało czworo uczniów mających problemy w nauce. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej propagowali ideę wolontariatu i oferowali wsparcie wolontariuszy osobom z niepełnosprawnościami, pomoc w organizowaniu czasu wolnego, przy zbiórkach żywności i odzieży.

2. Współpraca z organizacjami

Do zadań pracowników MOPS należy w szczególności pomoc osobom będących w trudnej sytuacji życiowej w rozwiązywania problemów oraz przekazanie informacji dotyczących wsparcia instytucji i organizacji pozarządowych. Stowarzyszenie "Dobra Pomoc" działające przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej współpracuje z Klubem Seniora, Dziennym Domem Senior, jego celem jest niesienie różnorodnych form pomocy osobom potrzebującym.

Pracownicy socjalni MOPS informowali o możliwościach uzyskania pomocy finansowej oferowanej przez instytucje i organizacje pozarządowe, kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach programu „Skrzydła” prowadzonego przez Caritas. W 2023 r. pomoc finansową otrzymało 7 dzieci w wysokości 11 990 zł., średnia wysokość świadczenia na osobę wynosiła 1 712 zł. /opłata za bursę szkolną, zakup podręczników, przyborów szkolnych/. Wsparcie finansowe i rzeczowe po zweryfikowaniu zasadności wsparcia z pracownikiem socjalnym MOPS otrzymało 28 rodzin na kwotę 32 000 zł. Kwota przeznaczona była na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętów gospodarstwa domowego.

Pracownicy socjalni współpracowali z Urzędem Miasta, Centrum Pieczy Zastępczej, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy, sądami, kuratorami, szkołami, wydawali skierowania do Kuchni Caritas, informowali o możliwościach skorzystania ze świetlic socjoterapeutycznych TPD i Caritas i miejscach, gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo. Osobom, które ubiegały się o wsparcie fundacji wydawana była informacja dotycząca ich sytuacji bytowej.

Prowadzone były działania zmierzające do dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych dzięki czemu podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie pomoc rzeczową w postaci artykułów szkolnych, nowej i używanej odzieży, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

W ramach programu Fundacji Biedronka, pracownicy socjalni MOPS przekazali potrzebującym osobom, które przyjechały do Polski z Ukrainy 100 kart po 900 zł. na zakupy w sklepie Biedronka.

Podsumowanie

Najważniejsze zadania powinny być skupione na udzielaniu wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz na dążeniu do spójności społecznej przy wykorzystaniu dostępnych środków z zasobów miasta i środków zewnętrznych. Planowane i realizowane działania mają służyć rozwiązywaniu problemów społecznych i poprawy jakości życia mieszkańców naszego miasta.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, zwłaszcza osób starszych, samotnych, niesamodzielnych, długotrwale lub ciężko chorych, z niepełnosprawnościami.
2. Udzielanie pomocy w zaspakajaniu potrzeb życiowych rodzinom w kryzysie, doznających przemocy domowej, rodzinom z dziećmi, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, osobom i rodzinom z dziećmi z niepełnosprawnościami.
3. Prowadzenie działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją, dążenie do przełamania bierności tych osób, podejmowania pracy i życiowego usamodzielnienia.
4. Realizowanie działań w celu zabezpieczania potrzeb i integracji cudzoziemców, którzy opuścili swój kraj w związku z prowadzonymi na ich terenie działaniami zbrojnymi.
5. Udzielanie pomocy osobom i rodzin potrzebującym we współpracy instytucji z sektora publicznego, społecznego, organizacji pozarządowych i innych działających w obszarze pomocy społecznej.
6. Podejmowanie działań w zakresie wdrażania nowych rozwiązań w kierunku rozwoju usług społecznych w środowisku lokalnym.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jajciak